

ИНФОРМАЦИЯ ИЗМАМАТА С МЕСОТО ОТ БРАЗИЛИЯ- КАКЪВ Е ПРОБЛЕМЪТ?

На 17 март 2017 г., след двугодишно разследване, в Бразилия бе проведена мащабна акция на федералната полиция, при която бяха затворени 3 предприятия и техните мениджъри бяха арестувани, и бяха поставени под наблюдение други 21 предприятия, а над 30 държавни чиновници бяха лишени от пълномощията си заради обвинения, че са получавали подкупи от мениджърите, за да разрешат продажбата на вътрешния пазар и износа на негодно и изгнило месо с изтекъл срок на годност, най-вече говеждо и птиче. Полицията смята, че над 100 души, основно здравни инспектори, са взимали подкупи, за да разрешат продажбата на развалени продукти, да фалшифицират документи за износ или изобщо да не правят инспекции на фабрики. Сред обвинените компании са Жота Бе Еси (JBS) и Бе Ери Ефи (BRF), най-големите износители съответно на телешко и пилешко месо, като първата с нетни приходи от на 55 млрд долара, продава продукцията си в близо 150 държави. Двете компании отхвърлиха обвиненията и започнаха кампании, за да изчистят имиджа си.

Бразилия години наред е изнасяла развалено телешко и пилешко месо, сочат резултатите от разследване в шест щата.

Използвани са и киселини и други химикали, за да се прикрие видът на разваленото месо, като според полицията някои от използваните вещества са били канцерогенни. В други случаи с месото са били смесвани картофи, вода или дори картон. Над 30 компании са обвинени в лоша хигиена на производството. В хода на разследването федералната полиция на Бразилия е нахлула в 194 обекта.

Скандалът опетни репутацията на Бразилия като най-голям износител на месо в света. Голяма част от продукцията ѝ се изнася за Европа. Бразилското правителство настоява, че това е изолиран случай и че качеството на бразилското месо не може да се поставя под съмнение.

Скандалът идва в момент, когато ЕС и южноамериканският търговски блок Меркосур (в момента включващ Аржентина, Бразилия, Парагвай и Уругвай) се готвят да започнат преговори за търговско споразумение. От Европейската комисия обаче заявиха, че скандалът няма да се отрази на преговорите за свободна търговия между ЕС и южноамериканския блок Меркосур, които се очаква да започнат скоро. Сделката ще трябва да съдържа отделна глава за стандарти за храните.

Износът на месо от Бразилия се срива с 99,98%, след като редица държави забраниха вноса, а други затегнаха сериозно контрола върху доставките на фона на скандала с продаваното развалено и негодно за консумация месо както на вътрешния, така и на външните пазари¹. В списъка на държави, въвели частична или пълна забрана, са големи пазари като Мексико, Япония, Египет, Канада и Саудитска Арабия.

Китай забрани напълно вноса на месни продукти от Бразилия в очакване на подробни обяснения на случая от бразилските власти. Някои местни и международни търговски вериги дори са свалили месото от Бразилия от рафтовете си².

Междувременно и Хонконг забрани вноса на бразилско месо часове след като Южна Корея вдигна ембаргото, което беше наложила на BRF. Китай е най-големият в

¹ Съобщение на „Блуумбърг“

² Съобщение на "Ройтерс."

света консуматор на месо от Бразилия, без да се брои потреблението в Хонконг, което само по себе си е на второ място.

Мексико, което не внася от Бразилия пилешко месо и готови продукти, блокира всички доставки на продукти от пернати, включително яйца, след като започна скандалът.

Департаментът по земеделие в САЩ пък започна тестове за патогени на всички доставки на сурово телешко и готови продукти.

Мерки в Европейски съюз:

Европейският съюз блокира вноса на месо в ЕС от всички бразилски компании, уличени в недобросъвестните практики.

На 24.03.2017 г. Европейският съюз е поискал Бразилия доброволно да спре целия си износ на месо към 28-те държави членки (ДЧ), за да избегне налагането на забрана, която след това ще отнеме време да бъде вдигната. Бразилското правителство обаче не се е съгласило³.

Проблемът с **измамата с храни в Бразилия** беше дискутиран на 24.03.2017 г. на заседание на **Главните ветеринарни инспектори от държавите членки на ЕС в Брюксел**. Комисията и ДЧ се съгласиха, че са необходими засилени физически проверки на граничните пунктове на Съюза, за да се осигури безопасността на вноса на месо и месни продукти от Бразилия. Такива засилени проверки трябва да бъдат провеждани по хармонизиран начин за целия ЕС. Важно е да се подчертае, че бразилската криза не е европейска криза и следва да не се предизвиква „паника“ сред потребителите.

Дискусията по този въпрос продължи на заседанието на **29.03.2017 г., на Постоянния комитет по растения, животни, храни и фуражи (ПКРЖХФ) към Европейската комисия в Брюксел**, като в дневният ред на заседанието беше включена допълнителна точка, във връзка със скандала с негодно за консумация месо от Бразилия. Европейската Комисия представя документ за хармонизиран единен подход за контрол на ниво ЕС, който държавите членки ще извършват на пратки месо и месни продукти, внесени от Бразилия. Ще се извършват 100% физически и 20% микробиологични проверки не само на бразилското месо от трите затворени предприятия (4 предприятия са със забрана за экспорт към ЕС), **но изцяло на всички пратки от Бразилия**.

Много държави членки (ДЧ) имат вече блокирани пратки с месо от Бразилия (като Франция и Испания) за установена *Salmonella* и други биологични рискове. Много от ДЧ вече правят 100% проверка на месото от Бразилия и различен процент взимат микробиологични проби (между 20-100%). В Обединеното Кралство са установили внос от някои от посочените предприятия и са бракували пратките (говеждо и пилешко) като засега нямат резултати от взетите проби. Испания на 23.03.2017 г. задържа като предпазна мярка 30 контейнера с месо от Бразилия след скандала, избухнал в латиноамериканската страна⁴. В контейнерите се превозват месни продукти на компаниите JBS и BRF, чиито заводи са замесени в скандала. От началото на годината в Испания са пристигнали 200 контейнера на двете бразилски компании без да бъдат засечени нередности⁵. Португалия има голям внос от Бразилия, засилили са проверките, но до момента не са констатирани нарушения или зарази.

³ Съобщение на европейски дипломати в столицата на Бразилия, цитирани от "Ройтерс" и БТА.

⁴ Съобщение от 23.03.2017 г. на испанското министерство на здравеопазването, цитирано от Франс прес и БТА. <http://www.kompasbg.com/world/item/2466-es-i-braziliya-se-sdarpaha-zaradi-razvalenoto-meso>

⁵ Информация на Франс прес

Важен въпрос, по който ДЧ са искали разяснения от Комисията е за химичните замърсители в третираното бразилско месо – към търсене на кои субстанции да се насочат.

Според Европейското законодателство всички пратки от вносно месо и месни продукти от Бразилия са предмет на систематични ветеринарни проверки на граничните пунктове на Съюза. Тези ветеринарни проверки са хармонизирани съгласно Директива 97/78/ЕС⁶. При нормални обстоятелства всеки неблагоприятен резултат от такива проверки води до прилагането на незабавни и автоматични механизми на засилени проверки на пратките от същото предприятие. При установяването на нарушение се подава и нотификация за опасност до всички ветеринарни власти на ДЧ и в страната на произход на пратката чрез Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Тези мерки осигуряват много високо ниво на защита на потребителите в ЕС по един хармонизиран, прозрачен и ефективен начин.

Взимайки под внимание наличната информация за измамата с храни от Бразилия ДЧ се съгласиха, че пратките от Бразилия с птиче и телешко месо изискват голямо внимание. При тези извънредни обстоятелства засилените ветеринарни проверки, които се състоят от 100% физическа проверка на пратките и 20 % вземане на микробиологични проби ще бъдат правени на всеки граничен пункт на Съюза на пратките с телешко и птиче месо и продукти от Бразилия предназначени за човешка консумация като се взимат и проби за лабораторни изследвания съгласно Регламент (ЕС) № 2073/2005. Всички такси, които произхождат от тези засилени проверки ще бъдат за сметка на вносителите.

Докато се изчакват резултатите, пратките ще бъдат официални задържани. При установяване на нарушения пратките или ще бъдат връщани обратно в Бразилия или ще бъдат унищожавани в случаите, когато са опасни за човешкото здраве. Всяко такова връщане или унищожаване на пратка ще бъде незабавно обявявано чрез системите ТРЕЙСИС и RASFF, съгласно стандартните процедури. В допълнение бъдещите доставки идващи от същите предприятия ще бъдат предмет на засилени строги проверки съгласно Член 24 от Директива 97/78/ЕС.

ДЧ ще уведомяват Комисията за всякакви други проверки, които са предприети по отношение на продукти внос от Бразилия. Това включва контрол, който регулярно се провежда за наличие на остатъци от ветеринарномедицински продукти, замърсители, добавки и др.

Развитието на ситуацията ще бъде проследявано и ще се адаптират съответните мерки на всяко заседание на Постоянния комитет по растения, животни, храни и фуражи.

В България незабавно е въведено в изпълнение решението от заседанието на ПКРЖХФ и на граничните пунктове се извършват ветеринарни проверки на 100% от пратките на месо и месни продукти от Бразилия и се взимат 20% проби за микробиологично изследване. България внася месо и месни продукти от Бразилия, но засега не са установени нарушения и отклонения в качеството и безопасността на пратките.

ИЗГОТВИЛ:

д-р Мадлен Василева, главен експерт в дирекция ОРХВ
03.04.2017 г.

---

⁶ Директива 97/78/ЕО на Съвета от 18 декември 1997 година за определяне на принципите, които регулират организацията на ветеринарните проверки на продуктите, въведени в Общността от трети страни (ОВ L 24, 30.1.1998г., стр. 9—30)